

Markus' verhaal
de nieuwe Exodus
in Jezus

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Opbouw & structuur

Proloog (1:1-14/15)

Jezus en Jesaja's nieuwe exodus verlossing (1:14/15 - 8:21/30)

- Jahweh's overwinning aangekondigd (1:14/15 – 45)
- Nieuwe wijnzakken: onenigheid rond Jezus (2:1 – 3:19/30)
- Tekenen van de nieuwe exodus en Jezus' verwerping (3:20/31 – 6:13)
- Brood, zuurdeeg en het onbegrip van de discipelen (6:14 – 8:21/30)

De weg van de nieuwe exodus (8:22/31 – 10:45/52)

1^e lijdensaankondiging en onderwijs (8:31 – 9:1)

- Verheerlijking op de berg (9:2-13)
- Opnieuw een fiasco na een nieuwe Sinaï ervaring (9:14 – 29)

2^e lijdensaankondiging en onderwijs (9:30 - 41)

- Ware heiligheid (9:42 – 10:31)

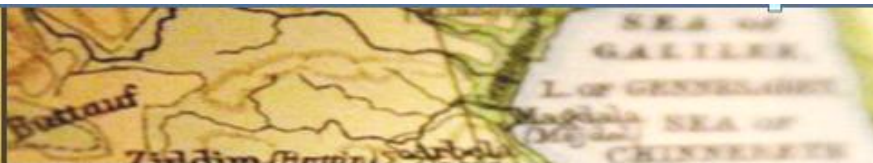
3^e lijdensaankondiging (10:32 – 45)

- Blinde Barthimeüs (10:46 -52)

Aankomst en verwerping in Jeruzalem (11:1 – 15:47)

- Jezus' aankomst in Zijn tempel (11:1 – 12:44)
- Oordeelsaankondiging over de tempel en de erkenning v/d Mensenzoon (13:1-37)
- Jezus' proces, dood en graf (14:1 – 15:47)

Epiloog 'want zij waren bang' (16:1-8)

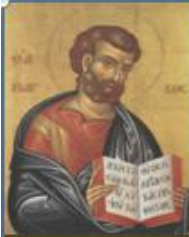
Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

De terugkeer van de Heer tot Zijn tempel

'En toen zij Jeruzalem naderden, bij Bethfagé en Bethanië aan de Olijfberg, zond Hij twee van zijn discipelen en zei tot hen: Gaat naar het dorp dat tegenover u ligt, en terstond als u er ingaat, zult u een veulen vastgebonden vinden waarop geen mens ooit heeft gezeten; maakt het los en brengt het mee.

En als iemand tot u zegt: Waarom doet u dit?, zegt dan: De Heer heeft het nodig, en terstond zendt hij het weer hierheen. En zij gingen weg en vonden een veulen vastgebonden bij een deur, buiten aan de straat, en zij maakten het los. En sommigen van hen die daar stonden, zeiden tot hen: Wat doet u, dat u het veulen losmaakt? Zij nu spraken tot hen zoals Jezus had gezegd; en zij lieten hen begaan. En zij brachten het veulen naar Jezus en wierpen hun kleren daarop, en Hij ging erop zitten. En velen spreidden hun kleren over de weg, en anderen takken, die zij van de velden hakten. En zij die vooruitgingen en zij die volgden, riepen: Hosanna! Gezegend Hij die komt in de naam van de Heer! Gezegend het komende koninkrijk van onze vader David! Hosanna in de hoogste hemelen!

En Hij ging Jeruzalem binnen, de tempel binnen, en nadat Hij alles rondom had bekeken, ging Hij, daar het al laat was, naar buiten naar Bethanië met de twaalf. En de volgende dag, toen zij uit Bethanië gingen, had Hij honger. En toen Hij in de verte een vijgenboom zag die bladeren had, ging Hij kijken of Hij daar misschien iets aan zou vinden; en daarbij gekomen vond Hij niets dan bladeren, want het was niet de tijd van de vijgen. En Hij antwoordde en zei tot hem: Laat niemand meer vrucht van u eten in eeuwigheid! En zijn discipelen hoorden het.

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

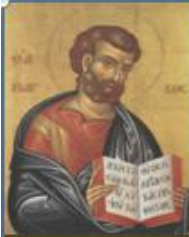
De terugkeer van de Heer tot Zijn tempel

'En zij kwamen in Jeruzalem; en toen Hij de tempel was ingegaan, begon Hij hen die verkochten en kochten in de tempel, uit te drijven, en de tafels van de wisselaars en de stoelen van hen die de duiven verkochten, keerde Hij om; en Hij liet niet toe dat iemand een voorwerp door de tempel droeg.

En Hij leerde en zei tot hen: Staat er niet geschreven: 'Mijn huis zal een huis van gebed worden genoemd voor alle volken'? U hebt er echter een rovershol van gemaakt. En de overpriesters en de schriftgeleerden hoorden het en zochten hoe zij Hem zouden ombrengen, want zij waren bang voor Hem, want de hele menigte stond versteld over zijn leer. En toen het laat was geworden, gingen zij naar buiten, de stad uit.

En toen zij 's morgens vroeg voorbijgingen, zagen zij dat de vijgenboom verdord was van de wortels af. En Petrus herinnerde het zich en zei tot Hem: Rabbi, zie, de vijgenboom die U vervloekt hebt, is verdord. En Jezus antwoordde en zei tot hen: Hebt geloof in God. Voorwaar, Ik zeg u, dat wie tot deze berg zegt: Word opgeheven en in de zee geworpen, en niet twijfelt in zijn hart, maar gelooft dat wat hij spreekt gebeurt, het zal hem gebeuren. Daarom zeg Ik u: alles wat u maar bidt en vraagt, gelooft dat u het ontvangt, en het zal u gebeuren. En wanneer u staat te bidden, vergeeft als u iets tegen iemand hebt, opdat ook uw Vader die in de hemelen is, u uw overtredingen vergeeft.'

(Mk.11:1-25)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Opbouw & Structuur

- 10:46-52: **a. Genezing van de blinde Barthimeüs**
- 11:1-11: **b. De (niet) triomfantelijke intocht**
- 11:12-14: **c. De vervloeking van de vijgenboom**
- 11:15-19: **d. Het tempelincident (reiniging/oordeel?)**
- 11:20-25: **e. De les van de verdorde vijgenboom**
- f. De Heer van de tempel leert in Zijn huis**
 - I. Jezus' gezag en Johannes (11:27-33)
 - II. De gelijkenis van de wijngaard & landlieden (12:1-12)
 - III. Caesar & keizerlijke belastingen (12:13-17)
 - IV. Vraag over de opstanding (12:18-27)
 - V. Het grote gebod (12:28-34)
 - VI. Davids Heer en de Zoon (12:35-37)
 - VII. Veroordeling van de Schriftgeleerden (12:38-40)
 - VIII. Het offer van de weduwe (12:41-44)

Het einde van een tijdperk: Gods oordeel over Jeruzalem en zijn onreine tempel

A. Jes.40:3 *Jahweh de Verlosser*

Markus' inleiding & structuur

I. Jezus machtige verlossingsdaden
in Galilea en daarbuiten
(1:14/15-8:21/26)

II. Reis langs 'de weg', blinden leiden
langs een weg die zij niet kennen
(8:22/27-10:45/52)

III. Jeruzalem
Jahweh' aanwezigheid
(10:46/52-16-8)

B. Maleachi 3:1 *Elia tot waarschuwing*

I. Johannes als de 'Elia' (1:4..)

III. Vigenboom & tempel
De komst van Jahweh & vervloeking

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Spiegelbeeld structuur

Barthimeüs belijdenis: 'zoon van David' (Ps.2:7)

De menigten: 'Hij die komt in naam van de Heer'

- 11:1 -11: **a. Jezus' identiteit en gezag: een 'triomfantelijke' intocht** (Ps.118:25)
- 11:12-14: **b. Vervloeking van de vijgenboom**
- 11:15-19: **c. Het 'tempel incident'** (reiniging/oordeel?) (Jes.56:9;/Jer.7:11)
- 11:20-25: **b'. De 'verdorde' vijgenboom & bergen verzetten?**
- 11:26 -12:12 **a'. Jezus' identiteit en gezag: in vraag gesteld;**
antwoord in de wijngaard gelijkenis & 'steen' gezegde (Ps.118:22)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus' komst naar Jeruzalem als Koning

'En toen zij Jeruzalem naderden, bij Bethfagé en Bethanië aan de Olijfberg, zond Hij twee van zijn discipelen en zei tot hen: Gaat naar het dorp dat tegenover u ligt, en terstond als u er ingaat, zult u een veulen vastgebonden vinden waarop geen mens ooit heeft gezeten; maakt het los en brengt het mee. En als iemand tot u zegt: Waarom doet u dit?, zegt dan: De Heer heeft het nodig, en terstond zendt hij het weer hierheen. En zij gingen weg en vonden een veulen vastgebonden bij een deur, buiten aan de straat, en zij maakten het los. En sommigen van hen die daar stonden, zeiden tot hen: Wat doet u, dat u het veulen losmaakt? Zij nu spraken tot hen zoals Jezus had gezegd; en zij lieten hen begaan. En zij brachten het veulen naar Jezus en wierpen hun kleren daarop, en Hij ging erop zitten.' (Mk.11:1-7)

- ❖ Intochten van **hoogwaardigheidsbekleders** vertonen een **standaardpatroon** in de oudheid
- ❖ Er wordt van de bevolking en hun leiders naar de gebruiken, *een aantal zaken verwacht*
- ❖ Na een formele verwelkoming, *buiten de poorten*, escorteert men de stoet de stad in
- ❖ Piekfijn uitgedost begeleiden de 'vereerde' burgers met lovende woorden het hoge bezoek
- ❖ De feestelijke intocht brengt de stoet meteen naar **de tempel** voor een offer/dankdienst
- ❖ De identiteit van steden wordt namelijk verleend door hun tempels binnen de stadsmuren

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus' komst naar Jeruzalem als Koning

'En toen zij Jeruzalem naderden, bij Bethfagé en Bethanië aan de Olijfberg, zond Hij twee van zijn discipelen en zei tot hen: Gaat naar het dorp dat tegenover u ligt, en terstond als u er ingaat, zult u een veulen vastgebonden vinden waarop geen mens ooit heeft gezeten; maakt het los en brengt het mee. En als iemand tot u zegt: Waarom doet u dit?, zegt dan: De Heer heeft het nodig, en terstond zendt hij het weer hierheen. En zij gingen weg en vonden een veulen vastgebonden bij een deur, buiten aan de straat, en zij maakten het los. En sommigen van hen die daar stonden, zeiden tot hen: Wat doet u, dat u het veulen losmaakt? Zij nu spraken tot hen zoals Jezus had gezegd; en zij lieten hen begaan. En zij brachten het veulen naar Jezus en wierpen hun kleren daarop, en Hij ging erop zitten.' (Mk.11:1-7)

❖ In de Schriften vinden we 2 **'Koninklijke intochten'** die ons hierbij op weg helpen

'En de koning zei tegen hen: Neem de dienaren van uw heer met u mee, en laat mijn zoon Salomo op het muildier rijden dat van mij is, en laat hem naar Gihon afdalen. Daar moet de priester Zadok met de profeet Nathan hem tot koning over Israël zalven. Vervolgens moet u op de bazuin blazen en zeggen: Leve koning Salomo! Daarna moet u achter hem aan de stad binnen trekken, en moet hij komen en op mijn troon gaan zitten. Dan zal hij in mijn plaats koning zijn, want hem heb ik ertoe bestemd vorst te zijn over Israël en over Juda.' 1Koningen.1:33-35 – Zacharia 9:9

'Jubel luide, gij dochter van Sion; juich, gij dochter van Jeruzalem! Zie, uw koning komt tot u, hij is rechtvaardig en zegevierend, nederig, en rijdende op een ezel, op een ezelshengst, een ezelinnejong.'

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus' komst naar Jeruzalem als Koning

'En toen zij Jeruzalem naderden, bij Bethfagé en Bethanië aan de Olijfberg, zond Hij twee van zijn discipelen en zei tot hen: Gaat naar het dorp dat tegenover u ligt, en terstond als u er ingaat, zult u een veulen vastgebonden vinden waarop geen mens ooit heeft gezeten; maakt het los en brengt het mee. En als iemand tot u zegt: Waarom doet u dit?, zegt dan: De Heer heeft het nodig, en terstond zendt hij het weer hierheen. En zij gingen weg en vonden een veulen vastgebonden bij een deur, buiten aan de straat, en zij maakten het los. En sommigen van hen die daar stonden, zeiden tot hen: Wat doet u, dat u het veulen losmaakt? Zij nu spraken tot hen zoals Jezus had gezegd; en zij lieten hen begaan. En zij brachten het veulen naar Jezus en wierpen hun kleren daarop, en Hij ging erop zitten.' (Mk.11:1-7)

❖ Jes.35 en de NE weg ➡ Jahweh de 'Strijdervorst' die zegevierend naar Jeruzalem komt!

'... Hij zal komen en u verlossen. Dan zullen de ogen van de blinden worden opengedaan, de oren van de doven zullen worden geopend. ...Daar zal zijn een effen baan, een weg; de heilige weg zal hij genoemd worden. Een onreine zal er niet over gaan, want hij zal alleen voor hen zijn. ...de verlostten zullen die bewandelen. Want wie door Jahweh zijn vrijgekocht, zullen terugkeren; zij zullen Sion binnenkomen met gejuich. (Jes.35:5-10)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Jezus' komst naar Jeruzalem als Koning

'En toen zij Jeruzalem naderden, bij Bethfagé en Bethanië aan de Olijfberg, zond Hij twee van zijn discipelen en zei tot hen: Gaat naar het dorp dat tegenover u ligt, en terstond als u er ingaat, zult u een veulen vastgebonden vinden waarop geen mens ooit heeft gezeten; maakt het los en brengt het mee. En als iemand tot u zegt: Waarom doet u dit?, zegt dan: De Heer heeft het nodig, en terstond zendt hij het weer hierheen. En zij gingen weg en vonden een veulen vastgebonden bij een deur, buiten aan de straat, en zij maakten het los. En sommigen van hen die daar stonden, zeiden tot hen: Wat doet u, dat u het veulen losmaakt? Zij nu spraken tot hen zoals Jezus had gezegd; en zij lieten hen begaan. En zij brachten het veulen naar Jezus en wierpen hun kleren daarop, en Hij ging erop zitten.' (Mk.11:1-7)

- ❖ Jezus kiest er bewust voor om op weg naar het Pesachfeest op een ezelsveulen te rijden!
- ❖ Door deze keuze, neemt Jezus afstand van de **heersende Messiaanse verwachtingen**
- ❖ Jezus' optreden is dus een **duidelijke provocatie** voor de menigten en voor Jeruzalem
- ❖ Jezus de Heer is namelijk helemaal niet het type 'gezalvde' waar zij op hopen!
- ❖ **In tegenstelling tot wat gebruikelijk is, gebeurt dit alles op Jezus' initiatief** (vgl. Salomo!)
- ❖ De menigten realiseren zich **Jezus' Messias pretenties** en hun reactie is dan ook gepast

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Een 'niet' triomfantelijke intocht

'En velen spreidden hun kleren over de weg, en anderen takken, die zij van de velden hakten. En zij die vooruitgingen en zij die volgden, riepen: Hosanna! Gezegend Hij die komt in de naam van de Heer! Gezegend het komende koninkrijk van onze vader David! Hosanna in de hoogste hemelen! En Hij ging Jeruzalem binnen, de tempel binnen, en nadat Hij alles rondom had bekeken, ging Hij, daar het al laat was, naar buiten naar Bethanië met de twaalf.' (Mk.11:8-11)

- ❖ De menigten verwelkomen de Heer, *maar zonder te begrijpen wat dit te betekenen heeft...*
- ❖ Net als Petrus, zullen zij een even schokkende ervaring beleven! **hoe zullen zij reageren?**
- ❖ **Let op: het is niet duidelijk of Jezus effectief zo de stad binnenrijdt en naar de tempel gaat!**
- ❖ We vernemen hier niets van een menigte uit de stad *die mee op de been wordt gebracht*
- ❖ We vernemen ook niets van enige confrontatie ➡ **overpriesters** of de **Romeinen?!**
- ❖ *Niets geeft trouwens aan, dat de menigten Jezus volgen naar de tempel!*
- ❖ Een hele vreemde onverwachte situatie, die ineens begon en dan even snel weer uitdooft
- ❖ **Waarom doet Jezus dit op eigen initiatief? Hij lijkt wel iemand die zich de troon aanmatigt?!**

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Een 'niet' triomfantelijke intocht

'En velen spreidden hun kleren over de weg, en anderen takken, die zij van de velden hakten. En zij die vooruitgingen en zij die volgden, riepen: Hosanna! Gezegend Hij die komt in de naam van de Heer! Gezegend het komende koninkrijk van onze vader David! Hosanna in de hoogste hemelen! En Hij ging Jeruzalem binnen, de tempel binnen, en nadat Hij alles rondom had bekeken, ging Hij, daar het al laat was, naar buiten naar Bethanië met de twaalf.' (Mk.11:8-11)

- ❖ De vraag die we bijgevolg moeten stellen ➡ *wie eigent zich onrechtmatig het gezag toe?*
- ❖ Uiteindelijk treden de overheden Jezus niet tegemoet om Hem te verwelkomen...
- ❖ Opmerkelijk in dit verband is een rabbijs commentaar in de Babylonische Talmoed (3^e eeuw)
- ❖ Gezien er 2 '**tegengestelde**' aankondigingen zijn aangaande de komst van de Messias:

'...met de wolken des hemels kwam iemand gelijk een mensenzoon...' (Dan.7:13 + Zach.14:3)

'Zie, uw koning komt tot u, ..., nederig, en rijdende op een ezel;' (Zach.9:9)

'Als zij het waard zijn, zal hij komen met de wolken van de hemel,
zo niet, komt hij nederig rijdende op een ezelsveulen...'

(Sanhedrin Folio 98a)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Een 'niet' triomfantelijke intocht

'En velen spreidden hun kleren over de weg, en anderen takken, die zij van de velden hakten. En zij die vooruitgingen en zij die volgden, riepen: Hosanna! Gezegend Hij die komt in de naam van de Heer! Gezegend het komende koninkrijk van onze vader David! Hosanna in de hoogste hemelen! En Hij ging Jeruzalem binnen, de tempel binnen, en nadat Hij alles rondom had bekeken, ging Hij, daar het al laat was, naar buiten naar Bethanië met de twaalf.' (Mk.11:8-11)

- ❖ Het spreiden van de klederen en takken op de weg ➡ uiting van **koninklijk eerbetoon**
- ❖ 'Hosanna!' ➡ geen gebed; 'Heer red ons' ➡ verwelkomende juichkreet
- ❖ Citaat uit Psalm 118 ➡ **een Messiaanse interpretatie van een Davidische psalm**
- ❖ Psalm 118 is een 'Koninklijke dankzegging' ➡ na behaalde overwinningen op de vijand
- ❖ Na de overwinning gaat de koning naar de stad en richt zich tot de poorten van de tempel
- ❖ Tempelwachters groeten, openen de deuren en nodigen de uitverkorene uit, om in te gaan
- ❖ Psalm 118 is de vervulling van **Gods belofte aan zijn 'Gezalfde'** naar Psalm 2:8,9 !!

'Vraag Mij en Ik zal volken geven tot uw erfdeel, de einden der aarde tot uw bezit.
Gij zult hen verpletteren met een ijzeren knots, hen stukslaan als pottenbakkerswerk.'

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Een 'niet' triomfantelijke intocht

'En velen spreidden hun kleren over de weg, en anderen takken, die zij van de velden hakten. En zij die vooruitgingen en zij die volgden, riepen: Hosanna! Gezegend Hij die komt in de naam van de Heer! Gezegend het komende koninkrijk van onze vader David! Hosanna in de hoogste hemelen! En Hij ging Jeruzalem binnen, de tempel binnen, en nadat Hij alles rondom had bekeken, ging Hij, daar het al laat was, naar buiten naar Bethanië met de twaalf.' (Mk.11:8-11)

- ❖ 'Hij die komt in de naam van de Heer!' ➡ *in het gezag van, ten behoeve van de Heer...*
- ❖ '...het komende koninkrijk van onze vader David' ➡ Hd.2:29; 4:25 !
- ❖ Gezien de belofte van Psalm 2, denken de menigten aan een overwinning op Rome...
- ❖ **Maar vanuit Markus' oogpunt, welke vijand(en) heeft Jezus al 'gebonden' ?!**
- ❖ Vanuit elk mogelijk standpunt, is Jezus de Heer totaal niet 'de Redder' die zij verwachten!
- ❖ **Om iemand als 'legioen' op de knieën te krijgen, is een strijdros en een zwaard waardeloos**
- ❖ Gezien naar het standaardpatroon en **Psalm 118:26**, waar zijn de overheden??

'Gezegend hij, die komt in de naam van Jahweh; wij zegenen u uit het huis van Jahweh.'

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Een 'niet' triomfantelijke intocht

'En velen spreidden hun kleren over de weg, en anderen takken, die zij van de velden hakten. En zij die vooruitgingen en zij die volgden, riepen: Hosanna! Gezegend Hij die komt in de naam van de Heer! Gezegend het komende koninkrijk van onze vader David! Hosanna in de hoogste hemelen! En Hij ging Jeruzalem binnen, de tempel binnen, en nadat Hij alles rondom had bekeken, ging Hij, daar het al laat was, naar buiten naar Bethanië met de twaalf.' (Mk.11:8-11)

- ❖ 'Hij die komt in de naam van de Heer!' ➡ *in het gezag van, ten behoeve van de Heer...*
- ❖ '...het komende koninkrijk van onze vader David' ➡ Hd.2:29; 4:25 !
- ❖ Gezien de belofte van Psalm 2, denken de menigten aan een overwinning op Rome...
- ❖ **Maar vanuit Markus' oogpunt, welke vijand(en) heeft Jezus al 'gebonden' ?!**
- ❖ Vanuit elk mogelijk standpunt, is Jezus de Heer totaal niet 'de Redder' die zij verwachten!
- ❖ **Om iemand als 'legioen' op de knieën te krijgen, is een strijdros en een zwaard waardeloos**
- ❖ De zegen die de 'menigten' uitspreken, *is de zegen die de priesters horen uit te spreken!!*

'Gezegend hij, die komt in de naam van Jahweh; wij zegenen u uit het huis van Jahweh.'

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Een 'niet' triomfantelijke intocht

'En velen spreidden hun kleren over de weg, en anderen takken, die zij van de velden hakten. En zij die vooruitgingen en zij die volgden, riepen: Hosanna! Gezegend Hij die komt in de naam van de Heer! Gezegend het komende koninkrijk van onze vader David! Hosanna in de hoogste hemelen! En Hij ging Jeruzalem binnen, de tempel binnen, en nadat Hij alles rondom had bekeken, ging Hij, daar het al laat was, naar buiten naar Bethanië met de twaalf.' (Mk.11:8-11)

- ❖ Wat zijn de gevolgen indien een koning niet in 'zijn' stad verwelkomd wordt?
- ❖ De koning zal terugkomen met zijn legers, de stad veroveren *en de rebelse leiders doden*
- ❖ Dit is de uitkomst van de 'niet' triomfantelijke intocht voor de bewoners van Jeruzalem...
- ❖ Als Heer van de tempel, inspecteert Jezus Zijn huis, *wellicht in voorbereiding op wat komt*
- ❖ In normale omstandigheden zou er groot feest met evenementen volgen voor de hele stad
- ❖ Jezus verlaat de tempel, Hij is niet welkom en brengt er niet eens de nacht door
- ❖ De verworpen Koning verblijft vanaf nu buiten Zijn stad... In Bethanië?

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Spiegelbeeld structuur

- 11:1 -11: **a. Jezus' identiteit en gezag: een 'triumfantelijke' intocht** (Ps.118:25)
- 11:12-14: **b. Vervloeking van de vijgenboom**
- 11:15-19: **c. Het 'tempel incident'** (reiniging/oordeel?) (Jes.56:9;/Jer.7:11)
- 11:20-25: **b'. De 'verdorde' vijgenboom & bergen verzetten?**
- 11:26 -12:12 **a'. Jezus' identiteit en gezag: in vraag gesteld;**
antwoord in de wijngaard gelijkenis & 'steen' gezegde (Ps.118:22)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

De vervloeking van de vijgenboom

'En de volgende dag, toen zij uit Bethanië gingen, had Hij honger. En toen Hij in de verte een vijgenboom zag die bladeren had, ging Hij kijken of Hij daar misschien iets aan zou vinden; en daarbij gekomen vond Hij niets dan bladeren, want het was niet de tijd van de vijgen. En Hij antwoordde en zei tot hem: Laat niemand meer vrucht van u eten in eeuwigheid! En zijn discipelen hoorden het.' (Mk.11:12-14)

- ❖ Dit is de allerlaatste **'machtige daad'** die Jezus verricht voor zijn dood?! verontrustend...
- ❖ De vervloeking is een 'gelijkenis in daden' → toont de betekenis van het tempelincident
- ❖ Deze gebeurtenis wordt door Markus bewust gekoppeld aan Jezus' verwerping (resultaat)
- ❖ Het feit dat Jezus van Bethanië komt, *onderstreept nogmaals dat Hij een buitenstaander is*
- ❖ *Dit is merkwaardigerwijs de enige vermelding dat Jezus honger heeft* (vijgenboom?!)

'Als druiven in de woestijn vond Ik Israel; als vroege vijgen, als eerste opbrengst aan de vijgenboom, zag Ik uw vaders. ...wegens hun boze handelingen zal Ik ze uit mijn huis verdrijven. Ik zal ze niet meer liefhebben: al hun vorsten zijn opstandelingen. Efraim is geslagen, hun wortel is verdord; vruchten zullen zij niet voortbrengen. Wanneer zij nog kinderen zouden voortbrengen, zal Ik de lievelingen van hun schoot doden. Mijn God zal hen verwerpen, omdat zij naar Hem niet geluisterd hebben; en zij zullen dolende zijn onder de volken.' (Hos.9:10-16)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

De vervloeking van de vijgenboom

'En de volgende dag, toen zij uit Bethanië gingen, had Hij honger. En toen Hij in de verte een vijgenboom zag die bladeren had, ging Hij kijken of Hij daar misschien iets aan zou vinden; en daarbij gekomen vond Hij niets dan bladeren, want het was niet de tijd van de vijgen. En Hij antwoordde en zei tot hem: Laat niemand meer vrucht van u eten in eeuwigheid! En zijn discipelen hoorden het.' (Mk.11:12-14)

- ❖ Dit is de allerlaatste **'machtige daad'** die Jezus verricht voor zijn dood?! verontrustend...
- ❖ De vervloeking is een 'gelijkenis in daden' → toont de betekenis van het tempelincident
- ❖ Deze gebeurtenis wordt door Markus bewust gekoppeld aan Jezus' verwerping (resultaat)
- ❖ Het feit dat Jezus van Bethanië komt, *onderstreept nogmaals dat Hij een buitenstaander is*
- ❖ *Dit is merkwaardigerwijs de enige vermelding dat Jezus honger heeft* (vijgenboom?!)

'Wee mij, want het is mij vergaan als na de inzameling van de zomervruchten, als na de nalezing van de wijnoogst: er is geen tros om te eten. Mijn ziel verlangt naar vroege vijgen. Een goedertieren mens is verdwenen uit het land en een oprechte onder de mensen is er niet. De beste van hen is als een doornstruik, de oprechtste erger dan een doornhaag. De dag van uw wachters is gekomen, de dag van uw vergelding. Nu zal er bij hen ontreddering zijn.' (Micha 7:1-4)

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

De vervloeking van de vijgenboom

'En de volgende dag, toen zij uit Bethanië gingen, had Hij honger. En toen Hij in de verte een vijgenboom zag die bladeren had, ging Hij kijken of Hij daar misschien iets aan zou vinden; en daarbij gekomen vond Hij niets dan bladeren, want het was niet de tijd van de vijgen. En Hij antwoordde en zei tot hem: Laat niemand meer vrucht van u eten in eeuwigheid! En zijn discipelen hoorden het.' (Mk.11:12-14)

- ❖ Hosea: ...als vroege vijgen, als eerste opbrengst aan de vijgenboom
- ❖ De vijgenboom krijgt bladeren in Maart - April een vol bladerdek + botten in Juni - Juli
- ❖ Deze boom staat echter al met een vol bladerdek in April, *ruim een maand vroeger*
- ❖ Een vol bladerdek creëert de verwachting dat er al ontluikende vrucht is; **vroege vijgen**...
- ❖ *En dit in de context van een NE, de tijd van het Pesachfeest* → *herinnert de 1^e Exodus!*
- ❖ Jezus is teleurgesteld, er is niets dan alleen bladeren → zoals Jahweh naar Micha 6-7
- ❖ Jezus' vervloekt zoals Jahweh Efraïm slaat → verdord & voor eeuwig *geen vrucht*
- ❖ Dit gebeurt aan beide zijden van het tempelincident → de relatie van Jahweh met Israël

Markus' verhaal de nieuwe Exodus in Jezus

Opbouw & Structuur

- 10:46-52: **a. Genezing van de blinde Barthimeüs**
- 11:1-11: **b. De (niet) triomfantelijke intocht**
- 11:12-14: **c. De vervloeking van de vijgenboom**
- 11:15-19: **d. Het tempelincident (reiniging/oordeel?)**
- 11:20-25: **e. De les van de verdorde vijgenboom**
- f. In de tempel**
 - I. Jezus' gezag en Johannes (11:27-33)
 - II. De gelijkenis van de wijngaard & landlieden (12:1-12)
 - III. Caesar & keizerlijke belastingen (12:13-17)
 - IV. Vraag over de opstanding (12:18-27)
 - V. Het grote gebod (12:28-34)
 - VI. Davids Heer en de Zoon (12:35-37)
 - VII. Veroordeling van de Schriftgeleerden (12:38-40)
 - VIII. Het offer van de arme weduwe (12:41-44)

Markus' verhaal
de nieuwe Exodus
in Jezus

